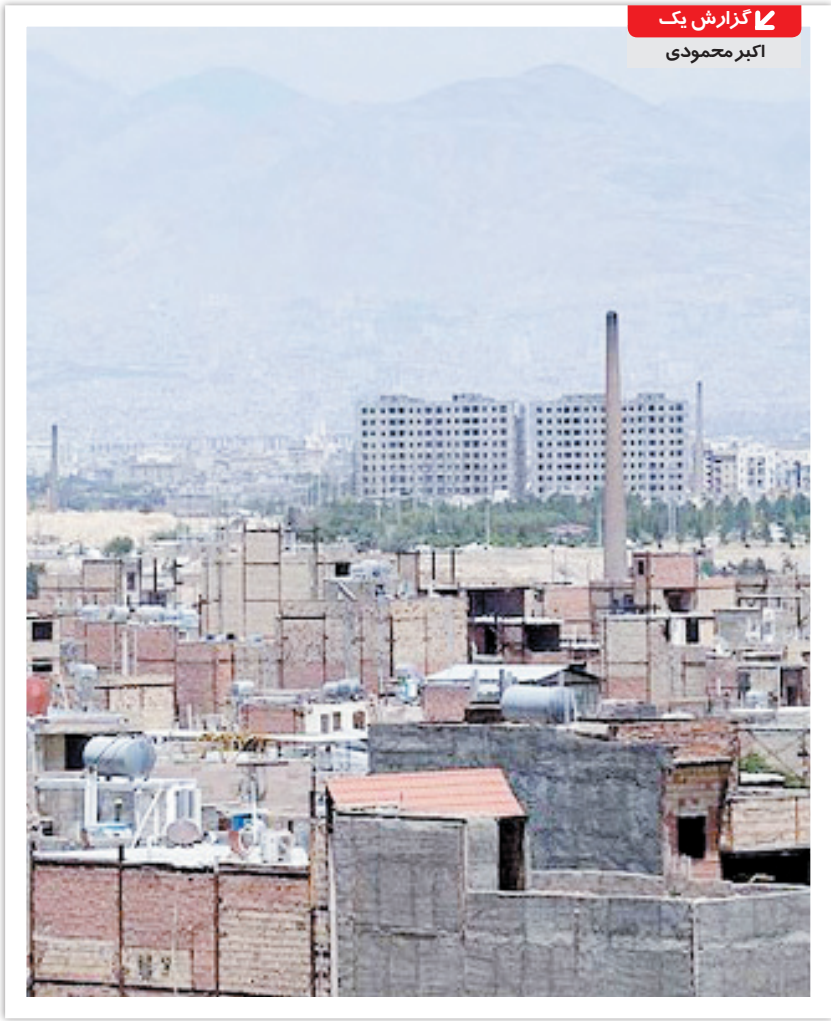

آرامش گمشده در سیمای آشفته و ناموزون پایتخت

نمای ساختمان به اندازه ساخت خود بنا باید ایمنی، هویت فرهنگی، معماری و هنری یک شهر را نمایان کند

گزارش یک

اکبر محمودی

آنچه هویت سیما و منظر شهری و معماری را در شهرهای بزرگ و کوچک نمایان می‌سازد نما و استفاده از مصالح و رنگ و طراحی بومی و ایرانی است.
نمای ساختمان در شهر تهران یکی از موضوعاتی است که در دو دهه اخیر به دلیل استفاده از مصالح نامرغوب و طراحی‌هایی که فاقد هویت هستند، به یک معضل بزرگ در این کالاشهر تبدیل شده‌اند.
معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران بر این باور است باید با تدوین ضوابط مربوط به طراحی نمای ساختمان سعی کنیم تا جنگل ناموزونی را که از ساخت و سازهای اخیر در حوزه شهرسازی تهران ایجاد شده و بیشتر به زواند بصری شبیه است، ساماندهی کنیم.
کارشناسان معماری اعتقاد دارند به همان اندازه که رعایت استانداردهای ایمنی در زمان ساخت یک بنا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است طراحی نمای ساختمان نیز به عنوان جداره بیرونی بناها که در معرض دید عموم شهروندان قرار می‌گیرد حائز اهمیت است. مهم تر اینکه نمای بیرونی ساختمان‌ها نیز به اندازه ساخت خود بنا باید آساخته شود تا با هویت فرهنگی، معماری و هنری یک شهر هارمونی داشته باشد.

کم شدن آرامش شهر و شهروندان در سیمای شهری
احساس ناامنی در شهر تهران را دلیل عدم رعایت استانداردهای و مصالح باکیفیت یکی از دغدغه‌هایی است که مدیریت شهری پایتخت با آن روبه‌روست.
کما اینکه در سال‌های اخیر با وقوع هر حادثه طبیعی و غیر طبیعی مانند وزش باد یا بارش برف و باران شاهد بروز حوادث ناگواری در اثر ریزش بنای یک ساختمان برای شهروندان بوده‌ایم.

از همه مهم‌تر اینکه در بیشتر مواقع نمایان نامین ساختمان‌ها در زمان حریق یا حوادث این چنینی بیشترین آسیب را هم به بنا و هم به ساکنان وارد کرده است.
معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران اعتقاد دارد، اگر هر ساختمانی در شهر یک نما داشته باشد که در آن نکات ایمنی و طراحی رعایت نشده باشد، در نهایت با یک جنگل ناموزون از ساختمان‌هایی روبه‌رو هستیم که علاوه بر اینکه سیما و منظر شهری را دچار آسیب می‌کند، ناایمن بودن آن نیز برای شهروندان در دسرساز خواهد بود.

عبدالرضا گلیاگانی برای بهبود وضعیت نمای ساختمان‌های تهران اعتقاد دارد که در طول سال‌های اخیر سعی شد تا با تنظیم و تدوین لوایح و قوانینی، الزاماتی را بر این نمایان ساختمان ایجاد کنیم تا وضعیت موجود بهبود یابد.
استفاده از شیشه در نمای ساختمان‌ها یکی از موضوعاتی است که در سال‌های اخیر از سوی اعضای شورای شهر تهران مورد انتقاد قرار گرفته است.
کما اینکه در زمان فعالیت شورای چهارم شهر تهران مصوبه‌ای در خصوص عدم استفاده کامل از شیشه در نمای ساختمان‌های بلندمرتبه تهران به تصویب رسید. بر اساس این مصوبه کاربرد شیشه در نمای ساختمان‌ها تنها ۶۰درصد از کل بنا را شامل می‌شد کما اینکه حتی بعد از تصویب این مصوبه نیز بسیاری از ساختمان‌های بلندمرتبه و حساس شهر مانند ساختمان جدید مجلس به طور کامل از نمای شیشه استفاده کرده بود که همین امر مورد انتقاد مدیران شهری و رسانه‌ها قرار گرفت.
در طول یکی دو سال اخیر نیز همچنان در شهر تهران شاهد استفاده از شیشه بیشتر از آنچه در مصوبه شورای شهر تهران آمده است، در نمای برخی از ساختمان‌های بلندمرتبه بوده‌ایم. اکنون سؤال این است که آیا این طراحی‌ها نما به نوعی دهن کجی به مصوبه شورای چهارم شهر تهران است؟

معاون شهردار تهران چنین اعتقادی ندارد. به نظر وی با توجه به تغییرات تکنولوژی ساخت شیشه ممکن است درصد استفاده از شیشه در نما بعد از مصوبه کمیسیون ماده ۵ کم یا زیاد شود.
کما اینکه نمایان این موضوع هستیم که در استفاده از شیشه در برخی محورها و معابر محدودیت‌هایی وجود دارد مانند اتوبان حکیم که در برخی از ساعات روز نور خورشید به صورت مستقیم می‌تابد. استفاده از نمای شیشه در ساختمان‌های

از شهر

۶۳ درصد منازل هیچ‌گونه تجهیزات ایمنی در برابر آتش ندارند

شهرداری تهران برای ایمن‌سازی ۲۲ هزار ساختمان ناایمن چه برنامه‌ای دارد؟

دلیل روزانه تعداد زیادی از مردم در این محدوده‌ها در حال تردد هستند و اگر فکر برای ایمن‌سازی این بناها نشود، معلوم نیست که در آینده‌ای نه چندان دور قرار است تا چه‌جران‌های غیرمترقبه‌ای در پایتخت روی دهد.
مطالعات دقیق کمیته ملی حادثه پلاسکو در بررسی ایمنی ساختمان‌ها در تهران حکایت از آن دارد که در حال حاضر ۷/۶درصد منازل مجهز به سیستم اعلام حریق، ۵/۴درصد منازل مجهز به شیلنگ آتش‌نشانی، ۲۸/۹درصد منازل مجهز به کیسول آتش‌نشانی هستند و متأسفانه ۶۳/۶درصد منازل فاقد هر گونه تجهیزات ایمنی در

بازگشت هویت معماری ایرانی و اسلامی در نمای ساختمان‌های پایتخت یکی از خواسته‌هایی است که کارشناسان معماری برای ایجاد آرامش در بناهای شهر تهران بر آن تأکید دارند

ساختمان‌ها در تهران با معماری رومی به وجود می‌آید. به گفته شهردار تهران این نشان می‌دهد که مردم چنین معماری‌ای را پسندیده‌اند. واقعیت آن است که معماران سرزمین ما نتوانسته‌اند روی معماری بومی کشور مان کار کنند. کشور ما عقبه فرهنگی طولانی دارد. ما باید آستانه دانش و تقاضا در حوزه معماری کشور را بالا ببریم. ما برای سلیقه‌های مردم کار زیادی نکرده‌ایم. وی تأکید کرد: باید در مورد فعالیت‌هایی که تاکنون انجام شده است، آسیب‌شناسی کنیم. کمیته‌های نما تشکیل شده است، اما نباید تبدیل به راهروهایی شوند که می‌توان آن را دور زد یا برگشت.

همچنین بخشاری معاون تحقیقات و فناوری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی معتقد است در سال‌های اخیر مصالح نوین وارد نمایان ساختمانی شده است اما بخشی از این مصالح از لحاظ فنی و ایمنی مشکلات عدیده‌ای دارند. کامپوزیت، ترمود و نمایان پلیمری از جمله نمایان‌هایی هستند که طی سال‌های اخیر وارد نمایان کشور شده است. یکی از مشکلات اساسی این مصالح نوین نبود استانداردها است و در بخش فناوری‌های نوین با خلأاستاندارد روبه‌رو هستیم.

افزایش نخاله‌های ساختمانی با معماری غیراصولی
حمید موسوی، شهردار منطقه یک تهران با بیان اینکه با وجود استانداردهای بومی متأسفانه آنچنان در ساخت و ساز معاصر قابل دفاع نیست، می‌گوید: نمایان کنونی در بخش ایمنی نیز مشکلات زیادی دارند. به گونه‌ای که استفاده و اجرای ناصواب از مصالح ساختمانی با توسعه پایدار نیز تعارض دارند. در حال حاضر گود سیاه کوه نمونه بارزی از نخاله‌های ساختمانی به خصوص مصالح مرتبط با نما است که در حال حاضر ارتفاع یک کوه را پیدا کرده است. شهردار منطقه یک معتقد است زلزله کرمانشاه به خوبی نشان داد ما در مقوله کاربرد و اجرای نمایان مشکلات زیادی داریم؛ چراکه در این زلزله تنها نمایان اجرای صحیح نما نبود سازنده ذصلاح است. متأسفانه کار ساخت و ساز در کشور در دستان اهل فن نیست. البته در حال حاضر منطقه ۱۰ به عنوان پایلوت برای سازنده ذصلاح انتخاب شده است.

از نگاه کیفیت ساختمان‌ها با تغییر ضوابط

فرزاد صادق مالوآجر، دبیر شورای عالی معماری و شهرسازی تأکید می‌کند نکته حائز اهمیت آن است که ما در معماری گذشته خود فضاهای باز، نیمه‌باز و بسته داشتیم، اما اکنون فضای باز فضایی بسته در ساخت و سازها وجود دارد و فضای نیمه‌باز کاملاً حذف شده و ما نمود آن را در معماری امروز ملاحظه می‌کنیم. لذا تمام تلاش ما معطوف به این است که صرفاً به نمای بیرونی ساختمان‌ها شکل و شمایل بدهیم. وی می‌افزاید: از همین رو تلاش خواهیم کرد تا ارتباط مثبت و سازنده‌ای که با شهرداری تهران ایجاد می‌کنیم، بتوانیم آنچه را در شورای عالی مصوب می‌کنیم، از طریق ارتباط مستقیم با شهرداری‌ها اجرایی کنیم. در عین حال اگر لازم باشد، مصوبات دیگری را در کل کشور ابلاغ کنیم تا موارد به شکل فنّی‌تری اجرایی شود.

ترافیک

قفل شدن ترافیک روی طرح زوج و فرد!

در حالی که شهرداری تهران تأکید بر قانونی بودن اخذ عوارض از خودروهای مخالف پلاک در محدوده زوج و فرد دارد، رئیس کمیسیون عمران شورا، فرمانداری و پلیس این موضوع را اخلاف قانون می‌دانند. معاون مطالعات و برنامه‌ریزی معاونت حمل‌ونقل ترافیک شهرداری تهران با اشاره به عدم تأثیر گذاری طرح زوج و فرد در کاهش آلودگی هوا و ترافیک پایتخت اعلام کرد ۴۰ درصد پایتخت‌نشینان اجرای طرح زوج و فرد را ناعادلانه می‌دانند. بر این اساس شهروندان همچنان سرگردان در اجرای شدن طرح‌های سلیقه‌ای باید استرس پرداخت عوارض غیرقانونی را تحمل کنند.

چند روزی است که موضوع در یافت عوارض از محدوده زوج و فرد به مناقشه مسئولان تبدیل شده است و هر بار این اقدام را تأیید یا رد می‌کنند. در حالی که شورا و فرمانداری در تبصره یکم اصلاحیه(شناسه مصوب ۲۴۲۲) تصویب کرده‌اند که تمامی خودروهای دارای پلاک مخالف در صورتی مجاز به ورود در محدوده زوج یا فرد هستند که همانند گذشته برای ورود به محدوده طرح ترافیک مجوز اخذ کرده و عوارض آن را مطابق این مصوبه پرداخت کنند. محمدعلیخانی، رئیس کمیسیون عمران شورای شهر تأکید می‌کند که دریافت هر گونه عوارض از محدوده زوج و فرد غیرقانونی است و این موضوع را به رئیس شورای شهر تهران اطلاع داده است.

در حالی که رئیس کمیسیون حمل و نقل شورا تأکید بر غیرقانونی بودن این اقدام دارد، محسن پورسیداقایی معاون حمل‌ونقل ترافیک شهرداری تهران، معتقد است: بر اساس مصوبه شورا و تأیید فرمانداری از شهروندان برای تردد در محدوده زوج و فرد عوارض دریافت می‌شود و این کار منع قانونی ندارد. معاون شهردار تهران تأکید می‌کند: اگر کسی در روز مخالف پلاک خود در محدوده زوج و فرد تردد کند باید عوارض پرداخت کند و اسناد هم در این زمینه موجود است. به گفته پورسیداقایی در ماده ۸ مصوبه شورا آمده است به منظور جبران عوارض ناشی از ورود و تردد غیرمجاز خودروها در محدوده‌های موضوع این مصوبه نسبت به شناسایی خودروهایی که عوارض موضوع مصوبه را پرداخت نکرده‌اند اقدام بدهی دارنده خودرو و بابت عوارض پرداخت نشده را به آخرین نشانی وی نزد اداره راهنمایی و تراندگی اعلام کند. اما کمیسیون عمران شورای شهر تهران همچنان اعتقاد دارد این کار غیرقانونی است. پیروز حاجی شهردار تهران گفته است در یافت عوارض از پلاک‌های مخالف در محدوده زوج و فرد قانونی و بر اساس مصوبه شورا است. این در حالی است که سردار مهماندار، رئیس پلیس راهور پایتخت می‌گوید متأسفانه شاهدیم افرادی که به محدوده زوج و فرد وارد می‌شوند علاوه بر آنکه عوارض روزانه به مبلغ ۴۵ هزار تومان به حسابشان ثبت می‌شود ۲۰ هزار تومان هم از سوی پلیس جریمه می‌شوند. مهماندار تأکید کرد: گرفتن عوارض در محدوده زوج و فرد غیرقانونی است و نهادهای مختلف در این زمینه ورود پیدا کرده‌اند. به اعتقاد مهماندار اینکه بایبیم محدوده را پولی کنیم می‌تواند بسار ترافیکی را در مناطق پیرامونی گسترش دهد چراکه پرداخت حداقل روزی ۱۵ هزار تومان هم برای مردم می‌تواند سخت باشد. از طرفی افزایش بار ترافیکی معابر پیرامونی می‌تواند آلودگی هوا را بیشتر کند. پلیس تمایلی به تغییر اوضاع ندارد. اگر شهرداری مضّر است پیشنهاد ما این است که باید طرح پیشنهادی غیر پولی باشد. همچنین فرمانداری تهران اخذ عوارض از محدوده زوج و فرد را غیرقانونی عنوان کرد. غلامحسین آرام معاون فنی عمران فرمانداری تهران معتقد است: در صورت اخذ عوارض از محدوده زوج و فر قانونی بودن آن نبودن آن طبق مصوبه شورای شهر است که به تأیید فرمانداری می‌رسد. بر اساس مصوبه شورا محدوده طرح ترافیک در حلقه اول با ضریب ۱/۵ و در محدوده زوج و فرد با ضریب نیم تعیین می‌شود که فرمانداری به بخشی از این مصوبه اعتراض داشت.

زوج و فرد» طرحی ناعادلانه

محبوبه ذاکر، معاون مطالعات و برنامه‌ریزی معاونت حمل‌ونقل ترافیک شهرداری بر این باور است طرح زوج و فرد یک راهکار کوتاه‌مدت است، چراکه اساس دسته‌بندی وسایل نقلیه بر اثر زمان اثر گذاری خود را از دست می‌دهد و به عنوان مثال در سال ۸۴ تنها ۲ میلیون خودرو در تهران تردد می‌کرد که نصفی از این خودروها پلاک فرد و مابقی پلاک زوج داشتند و آن زمان سرانه مالکیت خودرو ۱۷صدم بود و حالا سرانه مالکیت خودرو ۱۰دهم شده است و می‌بینید که تعداد خودروهای پایتخت دو برابر شده است. در آن زمان جمعیت تهران حدود ۷ میلیون نفر بوده است و حالا جمعیت تهران به بیش از ۹ میلیون نفر رسیده است و قطعاً راهکاری که آن زمان برای ۲ میلیون خودرو در نظر گرفته بودند، حالا جوابگوی ۵ میلیون خودرو نیست. ذاکری با بیان اینکه سال‌هاست که طرح زوج و فرد سقف اضطرار خود را درنوردیده است و کاهش نمی‌یابد، گفت: البته حالا دسته‌بندی خودروها به زوج و فرد بهتر از نبود یک طرح است، اما باید کاری کرد که اثربخشی آن افزایش یابد. وی با اشاره به اینکه نظر سنجی‌ها از حدود ۶ هزار شهروند تهرانی انجام شده است و بررسی‌ها نشان می‌دهد که تقریباً ۴۰ درصد از مردم از طرح زوج و فرد راضی نیستند و آن را مصداق ناعادلتی می‌دانند، تأکید کرد: البته مردم خواهان تغییر این طرح هستند و معتقدند که طرح زوج و فرد کارایی خود را از دست داده است.

تصویر شهر در شبکه‌های مجازی

هنوز بزرگ‌ترین برچم کشور همزمان با دهه فجر در اراضی عباس آباد